INUIT ATAQATIGIIT
INATSISARTUNI

UKA 2026/256
Nivi H. Efraimsen
17/11-2026

Forslag til forespørgselsdebat om, hvordan vi kan styrke den tidlige støtte til gravide og familier i sundhedsvæsenet gennem bedre brug af socialfaglige kompetencer

(Medlem af Inatsisartut Pipaluk Olsen, Demokraatit)

Inuit Ataqatigiit lægger vægt på, at børn skal have gode vilkår allerede fra graviditeten. Vi tager alle spørgsmål, der vedrører børn, alvorligt.

Vi vil gerne minde om, at vi i vores tid i Naalakkersuisut fra 2009 til 2013 fik udarbejdet en børnestrategi i samarbejde mellem tre departementer. Strategien blev efterfølgende sat i værk.

Et af initiativerne var, at sygeplejersker i sundhedsvæsenet fik mulighed for at videreuddanne sig til sundhedsplejersker. Det var et tilbud, vi etablerede, og som stadig gør gavn i sundhedsvæsenet.

Det er netop disse sundhedsplejersker, der ifølge forslaget skal styrkes.

Når vi taler om forebyggelse, er indsatsen fra graviditeten og gennem barnets første 1.000 dage den vigtigste og mest betydningsfulde.

Vi skal huske på, at den gravides liv påvirker barnet i maven. Mange tror måske, at barnet først påvirkes, når det bliver født. Men barnet i maven mærker, hvordan moderen har det: om hun er glad eller trist, om hun ryger eller drikker alkohol, om hun befinder sig i svære omgivelser, eller om hun føler sig tryg. Barnet kan høre alle lyde.

Derfor mener vi, at det er vigtigt, at gravide har et tæt samarbejde med jordemoderen, så de kan tilstræbe en sund livsstil under graviditeten.

Derudover er det nødvendigt at samarbejde med kommunerne, når familier har udfordringer.

Det er bemærkelsesværdigt, at forslagsstilleren, Pipaluk Olsen fra Demokraatit, i sin begrundelse peger på, at de videreuddannede medarbejdere i sundhedsvæsenet i dag måske ikke bliver brugt efter hensigten. Hvis det er tilfældet, er det alvorligt.

Hvis det forholder sig sådan, bør arbejdsgangene i sundhedsvæsenet gennemgås grundigt.

Vi vil opfordre Naalakkersuisut til at arbejde for, at sundhedsvæsenet stiller krav om en helhedsorienteret indsats.

I denne debat er det især forholdene i sundhedsvæsenet, der er på dagsordenen. Men Inuit Ataqatigiit mener også, at vi må tale om samarbejdet på tværs af de relevante områder. Sundhedsvæsenet og kommunerne skal samarbejde tæt, så borgerne får en nær og god service. Vi ønsker især også at drøfte, hvordan MANU kan videreudvikles. MANU gennemføres i samarbejde mellem sundhedsvæsenet og kommunerne.

MANU er et landsdækkende tilbud til forældre i Grønland, koordineret af Paarisa.

MANU står for *Meeraq Angajoqqaat Nuannaarneq* – barn, forældre og glæde.

Formålet med MANU er at støtte forældre i at skabe trygge og gode rammer for deres børn.

Tilbuddet omhandler blandt andet:

Forældreansvar: Hvordan kan vi opdrage vores børn med nærvær og omsorg?

Kommunikation: Hvordan kan vi skabe en tryg kommunikation mellem barnet og forældrene?

Barnets udvikling: Hvordan kan vi forstå barnets behov og udvikling?

Opdragelse: Hvordan kan vi opdrage med kærlighed, respekt og tydelige grænser som grundlag?

Familieliv: Hvordan kan vi skabe sammenhold, tryghed og et godt familieliv?

Inuit Ataqatigiit vil videreudvikle de eksisterende tilbud, der fungerer godt. Samtidig vil vi sikre, at alle familier i Grønland har mulighed for at få støtte og vejledning – uanset om de bor i de større eller mindre byer eller i bygderne.

Målet er, at alle familier får mulighed for at opdrage deres børn i trygge rammer.

Med disse bemærkninger takker vi forslagsstilleren til forespørgselsdebatten, Pipaluk Olsen fra Demokraatit.